ROMANITATEA ROMÂNILOR

Fiecare popor este interesant să afle cât mai multe despre modul în care a luat naștere. În majoritatea cazurilor modul, informațiile sunt sumare și adesea contradictorii pentru că formarea unui popor este un proces complex și îndelungat, ale cărui momente pot fi surprinse cu greu din documente. Cu toate acestea, fiecare națiune dorește să cunoască în mod cât mai precis cine au fost strămoșii săi și cum a apărut pe scena istoriei.

Datorită acestui interes, discuţiile despre originea popoarelor, au primit în decursul vremii şi o importantă de natură politică. În fiecare scriere despre originea unui popor există, pe lângă argumente ştiinţifice, şi multă exagerare şi fantezie, datorată mai ales faptului că istoricii s-au străduit să reconstituie evenimentele la multă vreme dup ace s-au petrecut.

În Evul Mediu referințele cu privire la romanitatea românilor sunt doar constatative, se bazează pe observații directe asupra limbii care era suspect de apropiată de limba latină (limba bisericii apusene) pe tradiție și nu în ultimul rând pe aceea ce afirmau românii – ei despre ei - .

Umanismul (secolele XIV-XVII în Europa) luând ca model anticitatea clasică Greco-Romană aruncă o privire nouă asupra trecutului și ne oferă o imagine argumentată. Umaniștii sunt pasionați colecționarii de obiecte antice. Călătorii italieni din secolul XV și secolul XVI prezenți în spațial românesc, de cele mai multe ori în legătură cu interesele creștinătății de a se apăra în față presiunii otomane, afirmă că românii sunt descendenți ai romanilor.

Primii autori români care și-au pus problema originii poporului din care făceau parte cu fost cronicarii din secolul XVII, Grigore Ureche, Miron Costin și Stolnicul Constantin Cantacuzino.

În secolul XVII, în Europa, iluminismul introduce viziunea raţională asupra lumii, încrederea ca raţiunea poate impune o ordine aducătoare de beneficia pentru toţi. Iluminiştii aspiră spre o societate fără clase sociale, fără privilegii. În acest context, discursul istoriei devine o armă în mâna politică sunt intelectuali grupaţi în Şcoala Ardeleană (Samuil Micu, Grigore Şincai, Petru Maior)

Pretenția unui popor de a stăpâni un teritoriu era susținută în trecut cu argumentele dreptului istoriei, în primul rând prin afirmarea priorității de locuire pe teritoriul respective. Disputele din jocul dreptului istoric au înrăutățit multă vreme relațiile dintre popoarele vecine, cum a fost și cazul românilor și maghiarilor. În zilele noastre, dreptul istoriei și-a pierdut importantă fiind înlocuit de principiul dreptului de autodeterminare

națională. Conform acestui principiu, locuitorii unei țării pot decide liber, prin vot, viitorul politic al națiunii din care fac parte respectând în același timp drepturile și libertățile minorităților conlocuitoare.

În concluzie, eliberarea istoriei de unele dependențe față de interesele politice este menită să consolodeze caracterul ei științific și să evite disputele care au înveninat în trecut relațiile politice dintre popoare și state.